

Többtermelést az infláció ellen

Most folyik a döntő ütközet a spekulánsok és az infláció ellen felsorakozott demokratikus erők között. Nem kétségtelen harc ez: nagy anyagsáta.

Az áremelkedések megakadályozása a hatóságok erélyén múlik. A feketézők árúit el kell szedni és hatósági áron kiárúsítani. A zúgkereskedelem raktárait fel kell kutatni és a közönség rendelkezésére kell bocsátani.

Bár a hatóságokat említettem először, az áremelkedéseket ma elsősorban a vásárlóközönségnek van módjában megakadályozni. Semmit sem lehet drágábban eladni, mint ahogyan megveszik. A vásárlóközönség nagyrésze tervszerűtlenül pazarolja el a pénzét: azon veszi észre magát, hogy a pénze elfogyott és nem vett semmit. A termelési és értékesítési szövetkezetek csigalassúsággal alakulnak és nem működnek még úgy sem sok helyen, ahogyan a mai viszonyok közt elvárhatnánk. Legtöbb embernek fogalma sincs róla, hogy mi a termelési és értékesítési szövetkezet, mi a célja és milyen előnyei vannak.

Ha figyelembe vesszük, hogy egyes városokból cikkek egyik helyen bőségben vannak, másik helyen pedig szükséglet látnak belőlük, de nem tudják elszállítani a megfelelő helyre és hogy vannak olyan cikkek, amiket azért nem lehet kapni, mert az azokat előállító gyárak nem üzemképesek, vagy csak részben üzemképesek, akkor látjuk, hogy az infláció elleni harc közlekedési és ujjáépítési probléma is.

A hatóságok erélyes intézkedése és a fegyelmezett vásárlóközönség azonban egymagában csak átmeneti eredményeket tud elérni. Az áremelkedések megakadályozása és méginkább az árak letörése végeredményben többtermelési feladat.

Ma nagyrészen a meglévő készleteket árusítják ki, az áru állandóan fogy és még ezekkel a készletekkel is spekulálnak. A kínálat a kereslethez viszonyítva aránytalanul kisebbedik; mindez áremelkedést idéz elő magában is.

A többtermelés legyen a felszó és a többtermelés érdekében összpontosítanunk kell minden gazdasági erőt, minden munkaerőt és anyagot. Az anyag és a munkaerő célszerű beosztása a többtermelés érdekében, szintén elsőrendű feladat.

Nem minden áru azért drága, mert kevés van belőle. A piac árát egypár közszükségleti cikk ára befolyásolja. Így az élelmiszercikkek ára, élükön a zsírral, a ruházati cikkek ára (ruha, cipő) és a tüzevaló. Ha az árakat le akarjuk törni, ezeknek kell szállítási lehetőséget teremteni, ezekből kell többet termelni, ezeket kell pótolni és arányosan elosztani.

Az élelmiszer-többtermelés a falu és a tanya feladata, ehhez minden lehetősége megvan, a falu és a tanya öntudatos népe nem mulik csak, hogy ezt a kérdést megoldjuk; munkájukat a város és a gyárak munkássága minden erővel támogatja. A ruha és cipő szintén mezőgazdasági eredetű anyagokból van, feldolgozó iparunk van hozzá, tehát ez sem megoldhatatlan feladat. A tüzelőanyagellátás a vasút ujjáépítésén és a bányák többtermelésén múlik. A vasút ujjáépítésének útja az előirányzott tervek meghaladta. A bányák teljesítményét sajnos, a bányászok jóindulatán és a munkaerőn kívül a bányászok élelmiszerellátása is nagyon befolyásolja. A zsíradék hiánya hatással van az összmunkásság teljesítményére, de elsősorban a nehéztütemunkások teljesítményére.

Zsirt, szalonnát, élelmiszert és ruhát kell adnunk a bányászoknak, az ujjáépítésben és a vasúton dolgozó munkásoknak, hogy a túltermelés feltételei adva legyenek. Amint lát-

Szeptember végén megkezdődik közel 400 szegedi földművescsalád áttelepülése a Dunántulra

A simontornyai járás falvaiban kapnak földet a Dunántulra áttelepülő szegediek

(Szeged, augusztus 18) Szegeden régesrég befejeződtek a földreform főmunkálatai, minden talpalatnyi földet kiosztottak már a szegedi határban, a város nincstelen földműveseinek forradalma azonban még nem ért véget, mert többszáz család van még, ezeknek számára nincs szabad föld egy kapa se a szegedi határban és ezek a Dunántulra készülnek új honfoglalásra. Közel négyszáz szegedi család jelentkezett eddig a szegedi Földbirtokrendező Tanácsnál dunántuli áttelepülésre, de számunk előreláthatólag még szaporodni fog, mert a jelentkezéseket még nem zárták le.

Katona Antal elvtárs, a szegedi földigénylő bizottság elnöke még a nyár elején elment Dunántulra az áttelepülni szándékozók egy megbízottjával, Szabó Vincével együtt. Utazásuk céljából azt tűzték ki, hogy szemrevételezzék az ottani földet és megtárgyalják az illetékesekkel az áttelepülés módjait.

Katona elvtárs és Szabó Vince Tolna vármegye Földbirtokrendező Tanácsával tárgyaltak a szegediek áttelepüléséről. A tolnamegyei tanács tagjai kijelentették, hogy a szegedi áttelepülőket szívesen látják és a legmesszebbmenően támogatják őket a letelepülésben. A tanács el is határozta mindjárt, megkeresi a népgondozó hivatalt és utasítja: a szegedi küldöttekkel tárgyalja le az áttelepülés ügyét. Egyidejűleg az az elgondolás alakult ki, hogy a Bonyhádon működött települési kormánybiztoság által még be nem telepített községekben helyezik el a szegedieket, ezek közül is az egymáshoz közeli két-három községben, hogy egymással való kapcsolataikat továbbra is fenntarthassák. A tanácsban az a vélemény alakult ki, hogy a még be nem telepített, legnagyobb részt kiürült, vagy kiürítendő sváb községekben az elkobzásra kerülő ház- és földingatlanokból bőségesen kielégíthetők a szegediek igényei.

Ezután Gyöngyösön tárgyaltak Katona elvtársék az országos népgondozóhivatal körzetvezetőjével, akivel a következő megállapodásra jutottak:

A simontornyai járás területén, Gyöngy, Varsád, Belecska, Köszeghidégkut, Szaradz, Kistormás, Murga, Felsőháza sváb községekben a helyi földigénylő bizottságok megállapították, hogy sokkal több birtokot kell elkobozni, mint amennyit eddig elkoboztak. Ezekben a falvakban 1200 hold föld áll a szegedi telepesek rendelkezésére, de ez a földterület azóta már növekedett az azóta történt elkobzásokkal. A járási politikai rendőrség összeírta, kik voltak a községek lakosai közül volksbundisták, ezeknek kővér földjeit elkobozták, hogy szétszórthassák a szegedi homok nincstelen szegény magyarjai között.

Megállapították továbbá, hogy 16 nincs a vidéken elegendő, de a járás szarvasmarha- és sertésállományából a telepeseket ki lehet elégíteni. A kiosztásra váró lakóházak gazdálkodásra alkalmasak, a lakószobák közepesen jók.

juk, az élelmiszer és a ruha kétszeresen előfordul, mert nemcsak szükséglet, hanem egyik előfeltétele más szükségleti cikkek termelésének.

Az öntudatos munkásság bebizonyította és nap-nap után bebizonyítja, hogy minden áldozatot képes meghozni az ujjáépítés érdekében; most az öntudatos falu és tanyai népen a sor, hogy áldozatot hozzon az inflá-

Mindezeknek megállapítása után a szegedi megbízottak és a népgondozó körzetvezetője a következő meg egyezést kötötték:

Az 1944-45. gazdasági év végén 400 szegedi család fokozatosan áttelepül a Dunántulra, a simontornyai járásba. Az áttelepülőket Szabó Vince ötvenes csoportokban vezeti új házaikba. A népgondozó hivatal előzetes értesítésre kijelöli az áttelepülőkhelyét, házat, a földet kiosztása pedig a földet minősége, az áttelepülőkhöz gazdasági ráteremtése és családtagjaik száma szerint az áttelepülés után történik meg.

Az idei gazdasági év vége felé közeledik, a szegedi földigénylő bizottságnál és a Földbirtokrendező Tanácsnál tehát hamarosan megkezdő-

dik a munka az áttelepülés végrehajtására, hogy szeptember végén megkezdődjön az átköltözés. A tanács nemrég feliratot küldött az Országos Földbirtokrendező Tanácsnak, ebben kéri, hogy a szegedi áttelepülőkhöz részére gazdasági szerszámokat is adjanak. Az Országos Tanács válasza még nem érkezett meg, de nagyon valószínűnek látszik, hogy nem zárkoznak el a kérés elől és a szegedi telepeseket gazdasági szerszámokkal is ellátják, hogy amint letelepednek, akadálytalanul foghassanak hozzá földjük megműveléséhez.

Igy népesednek majd be a dunántuli sváb falvak magyarsággal és telnek meg magyar szóval, magyar élettel.

(sz. l.)

Szövetkezeti rendszer a honfoglaló magyarságnál

Már az ősmagyarság is vagyonközösségben élt — A föld csak addig volt azé, aki megszerzte, amíg azt meg is munkálta

Egyre szélesebb körben és egyre gyakrabban hallunk szerte az országban a szövetkezeti kérdéssről és ugyanakkor itt-ott meg is alakulnak ilyen szövetkezetek. Egyes helyeken azonban bizonyos idegenkedés tapasztalható ezen a téren és ha már más kifogást nem tudnak felhozni, hát csak annyit jegyeznek meg, hogy közös lónak mindig tuos volt a háta, meg hát minek az az új mód, amikor eddig is csak megvolt mindenki a sajátján. Most nem akarom különösebben bizonygatni a szövetkezés fontosságát, csupán arra szeretnék rámutatni, hogy mennyire nem új módjít és főként nem a magyarság lelkétől idegen dolgot szeretnénk bevezetni, amikor szövetkezésre, kollektív gazdálkodásra szólítjuk fel a parasztságot, hiszen számos adatunk van arra, hogy már az ősmagyarság is valóságos földközösségben élt és szinte a legelőkeltebb vagyonközösséget valósította meg anélkül, hogy teljesen kizárta volna a magántulajdon fogalmát. Erről a korról mondja Kovács Imre »Magyar feudalizmus — magyar parasztság« című munkájában, hogy »szinte hihetetlenül hangzik, hogy ... volt egy olyan kor, amikor még nem választották el áthághatatlan falak, társadalmi kategóriákba kényszerítve az embereket, mindenki szabad volt és egyformán részesedett a javakban«.

De nemcsak Kovács Imre könyve bizonyítja az ősmagyarok kollektív, mondhatni szocialista életformáját, de erre mutat rá László Gyula ismert régészprofesszor is »A honfoglaló magyar nép élete« című munkájában és Tagányi Károly történetíró »A földközösség története Magyarországon« című megjelent és külföldön is nagy fi-

gyelmet keltett tanulmánya. Ezek alapján szeretném megmutatni, hogy milyen tapasztalatokkal indulhatnánk el ma nemcsak az értékesítő, de termelő szövetkezetek is.

Amint főként László Gyula munkájából megtudjuk, az ősmagyarság vagyonközösségének legrégibb formája a házközösség volt. Az ugynevezett ősi magyar nagycsalád lakott egy-egy ilyen házban és csak a nagycsalád szaporodásával épültek ugyanazon a telken további házak. A nagycsalád fogalmát az ősmagyarságnál vérségi kapcsolat határozta meg, vagyis két-három nagyszülői párból és a hozzájuk tartozó fiak és unokák szaporulatából, tehát mintegy ötven-hatvan emberből állottak. Ilyen nagycsaládokat még ma is találhatunk az ország egyes területein, sőt a házközösséget is megtalálhatjuk — bár egyre halványodva — a matyóknál, Kalotaszegen, a palócoknál és a szlavóniai magyaroknál. E nagycsaládok együttes települése alkotta azután az első magyar falvakat.

Ezek az ősi magyar falvak és főként a bennük elhelyezkedő nagycsaládok valóságos termelő és fogyasztóközösséget alkottak. Az egyes falvak körül bőven volt föld és hatalmas szántóterületek terültek el. Tagányi szerint azonban ezek a földet a közösség tulajdonai voltak, de ugyanakkor mindenkinek joga volt bizonyos földdarabra is. Ez a jog is azonban csak a közösség tagjainak köztudatában élt és nem volt okmányokban szigorúan meghatározva. A szabad földterületeket bizonyos törvények szerint osztották szét, de meg kell említenünk, hogy ebben sem személyenként, hanem

ció elleni harcban a demokratikus Magyarország ujjáépítése érdekében.

Az infláció letörése most az egyik legfontosabb feladat, amelynek megoldásán össze kell dolgozni az összes demokratikus erőnek. És még nem győzünk, nem lehet megállás a harcban. A győzelem alapfeltételei a magyar nép kezében megvannak. A hatóságok fegyék meg a szükséges in-

tézkedéseket és a kérdést ne hagyják elsikkadni, de mi sem maradhatunk tétlenek. Munkások és parasztok fogjunk össze, termeljünk többet minden vonalon, mert a többtermelés az a fegyver, ami biztosítja győzelemünket az infláció felett; az a fegyver, amivel győznünk lehet és amivel győznünk is kell.

Zsigó Károly